

ПРЕС КЛИПИНГ

2-3.децембар 2017.

НАСЛОВИ

- Вулин са синдикатима Одбрамбене индустрије о пословању (стр.2)
- Мале шансе да трговци добију слободну недељу (стр.2)
- Вулин са синдикатима Одбрамбене индустрије о пословању (стр.3)
- Почела исплата отпремнина радницима Галенике (стр.4)
- Велике измене: Радници, за 3 дана мора пријава (стр.5)
- Швајцарски Батагон купио сомборску фабрику акумулатора (стр.5)
- Држава у 2018. више даје за плате и инвестиције (стр.6)
- Нови погон од милион евра у крушевачком ФАМ-у (стр.8)
- Ђорђевић: СЕС за измене Закона о раду, али без консензуса (стр.8)
- Србији и региону треба 60 година да стигне стандард ЕУ (стр.9)
- Министар Кнежевић: Незапосленост да нам буде на нивоу земаља Европске уније (стр.11)
- Држава преузела дугове Србијагаса и Петрохемије (стр.12)
- Шошкић: Образовани радник бољи за инвеститоре од јефтиног (стр.13)
- Закон ће приморавати послодавце да пријаве раднике (стр.14)
- Социјално економски савет није учествовао у припреми буџета (стр.15)
- Отворен нови погон крушевачког ФАМ-а (стр.16)

Вулин са синдикатима Одбрамбене индустрије о пословању

Извор: Танјуг

Министар одбране Александар Вулин у Сектору за материјалне ресурсе одржао је састанак са руководством и синдикатима фабрика Одбрамбене индустрије Србије.

На састанку министра и пресравник синдиката говорило се о актуелном стању и проблемима са којима се суочавају али и о статусу пословања фабрика као и нивоу имплементације инвестиција и очекиваним резултатима, саопштило је Министарство одбране.

Како наводе, на састанку је било речи о међусобним односима унутар синдикалних организација у фабрикама као и о захтевима за унапређењем развоја за потребе Војске Србије. Посебно, кажу, разговарало се о програму развоја и опремања новим наоружањем и војном опремом, које треба да произведе Одбрамбена индустрија Србије.

"План је да то буде на далеко већем нивоу него што је било последњих година", истичу у ресорном министарству.

На састанку је, наводи се у саопштењу, исказана потреба убрзаног запошљавања у складу са потребама производње као и побољшање услова рада и препознавање посебног статуса колектива који чине Одбрамбену индустрију Србије.

"Договорено је да сви дају максималан допринос како би се створили услови да се све договорене активности несметано реализују и да се стање поправи где год је могуће", наведено је у саопштењу.

Вулин је гарантовао да ће Министарство одбране, у координацији са осталим државним органима и министарствима, учинити све како би се створили услови да проблеми индустрије у транзицији буди отклоњени, као и да конверзија дугова буде доведена до краја.

Мале шансе да трговци добију слободну недељу

Аутор: Маријана Спасенов

Шта је са захтевом синдиката о новом радном времену. Послодавци против и тврде: пазар тада највећи. У многим европским земљама не ради се викендом СРПСКИ трговци тешко ће се изборити да се, попут својих колега у развијеним земљама, одмарају - недељом. Готово две године откако је Самостални синдикат трговине покренуо иницијативу да се законом забрани рад трговцима недељом, није се макло даље од почетка. Синдикат трговине је захтевао и да се за рад недељом, као изузетак, запосленима додели већа зарада у висини најмање 110 одсто од основице.

- Тај захтев смо поднели Скупштини, Влади, Социјално-економском савету, Министарству трговине, Министарству за рад - каже Радослав Топаловић, председник Самосталног синдиката трговине Србије. - Одговори су углавном били пребацивање надлежности у суседно двориште. Трговац је једини радник који не зна за одмор недељом, не зна за већину празника, а о већој дневници за рад тим данима да и не говоримо.

Према подацима синдиката, у српским трговинама ради 200.000 запослених, а међу њима је 70 одсто жена. Њихове плате ниже су од републичког просека и износе око 30.000, док касири, магационери и излагачи робе у већим трговинским ланцима зараде око 25.000 динара. Они запослени у приватним пиљарницама приме далеко мање, а уз то многи нису ни пријављени. - Трговина није делатност од јавног интереса, нити је делатност која захтева непрекидан рад - каже Топаловић. - И лекари и медицинске сестре дежурају викендом. Затворене продавнице не би оштетиле послодавце. Промет сигурно не би опао, већ би се недељни пазар прелио на остале дане. То не би довело ни до смањења запослених, јер би се посао пренео на остале радне дане, где би било потребно ангажовање већег броја радника.

По мишљењу нашег саговорника, забрана рада недељом не значи да тог дана ништа не би радило, већ би се увеле специјализоване трговине, које би биле отворене. Он каже да би Србија и у овоме требало да прати европске земље. Тако, на пример, у Швајцарској, Немачкој и Аустрији недељом не раде трговине. То је законом забрањено, осим четири пута годишње, и то у одређеним градовима и одређеним деловима Немачке.

- У Швајцарској је рад викендом забрањен трговинама - каже Милан Јевтић из "Фридрих Еберт фондације". - Забране постоје свуда на немачком говорном подручју. Тај предлог у Србији одбијају послодавци, објашњавајући да управо викендом имају највеће пазаре.

Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца Србије, каже да много тога треба да се промени и да много богатије земље не размишљају о таквим забранама.

- Послодавцима је тешко да донесу такву одлуку - каже Атанацковић. - Имају ионако пуно проблема у пословању. Пре него што укинемо рад недељом, требало би зауставити сиву економију. Друго, није практично увести забране за одређене радње а оставити тржне центре да раде и викендом. Они су постали место не само куповине, и било би нереално затворити их недељом, када имају највише посетилаца и купаца.

МОЖЕ И СРЕДОМ

У ЕУ нема посебних прописа који уређују област рада недељом и државним празницима. У Европској социјалној повељи се наводи да државе чланице треба да осигурају недељни одмор што је могуће више у складу са традицијом или обичајима у држави или региону, али нигде не пише да тај дан мора да буде баш недеља.

Вулин са синдикатима Одбрамбене индустрије о пословању

Извор: Танјуг

Министар одбране Александар Вулин данас је у Сектору за материјалне ресурсе одржао састанак са руководством и синдикатима фабрика Одбрамбене индустрије Србије БЕОГРАД - Министар одбране Александар Вулин данас је у Сектору за материјалне ресурсе одржао састанак са руководством и синдикатима фабрика Одбрамбене индустрије Србије, а на састанку се говорило о актуелном стању и проблемима с којима се суочавају али и о статусу пословања фабрика као и нивоу имплементације инвестиција и очекиваним резултатима, саопштило је Министарство одбране.

Како наводе, на састанку је било речи о међусобним односима унутар синдикалних организација у фабрикама као и о захтевима за унапређењем развоја за потребе Војске Србије. Посебно, кажу, разговарало се о програму развоја и опремања новим наоружањем и војном опремом, које треба да произведе одбрамбена индустрија Србије.

"План је да то буде на далеко већем нивоу него што је било последњих година", истичу у Министарству.

На састанку је, наводи се у саопштењу, исказана потреба убрзаног запошљавања у складу са потребама производње као и побољшање услова рада и препознавање посебног статуса колектива који чине Одбрамбену индустрију Србије.

"Договорено је да сви дају максималан допринос како би се створили услови да се све договорене активности несметано реализују и да се стање поправи где год је могуће", кажу у Министарству.

Како наводе, министар Вулин је гарантовао да ће Министарство одбране, у координацији са осталим државним органима и министарствима, учинити све како би се створили услови да проблеми индустрије у транзицији буди отклоњени, као и да конверзија дугова буде доведена до краја, наводи се у саопштењу.

Почела исплата отпремнина радницима Галенике

Извор:Бета

Према купопродајном уговору 50 одсто отпремнине плаћа купац а 50 држава која је продала 93,7 одсто капитала у тој фабрици

Нови власник београдске фармацеутске компаније Галеника, луксембуршка фирма Елиус и држава Србија почели су данас да уплаћују отпремнине за око 200 радника који су се определили за добровољни одлазак из фабрике у износу од 400 евра у динарској противвредности.

Према купопродајном уговору 50 одсто отпремнине плаћа купац а 50 држава која је продала 93,7 одсто капитала у тој фабрици.

Председник фабричког синдиката "Независност" Зоран Пантелић рекао је за Бету да је данас био последњи рок за почетак уплате и да ни једном раднику радни однос неће бити раскинут док не добије отпремнину.

За данас је нови власник Галенике заказао избор Скупштине, Надзорног одбора и руководства предузећа.

За чланове Надзорног одбора предложени су Бојана Мијаиловић, Жарко Милићевић, Јорге Алберто Цоста е Силва, Реинхард Андреас Нордманн и ;Диего Цашими́ро де Оливиера.

Пантелић је рекао да од новог директора очекује да прихвати социјални дијалог и поштује Колективни уговор и Закон о раду.

Елиус је купио Галенику за 16 милиона евра, а у обавези је и да измири дуг према банкама у износу од 25 милиона евра.Нови власник фабрике се уговором обавезао да у наредне две године задржи 900 запослених, од 1.400 колико их је било пре приватизације, и инвестира 5,52 милиона евра.

Велике измене: Радници, за 3 дана мора пријава

Извор: Бета

Београд -- Послодавци ће најдуже у року од три дана морати да пријаве радника кога је инспектор затекао да ради на црно.

То је предвиђено планираним новинама у Закону о раду о којима је разговарано на седници Социјално-економског савета (СЕС).

Такву измену, како је речено на конференцији за новинаре после седнице Савета, подржали су репрезентативни синдикати, као и Унија послодаваца Србије.

"Залажемо се за борбу против сиве економије и подржавамо предложену измену Закона о раду јер је добра, али нисмо до данас стигли и формално да је усвојимо", рекао је председник Уније Небојша Атанацковић.

На питање новинара да ли ће домаће компаније наредне године повећати јавне инвестиције Атанацковић је рекао да Влада још није објавила какве ће бити измене пореских закона и да од тога зависи да ли ће остатати новца за нова улагања.

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић је одговарајући на питање зашто је његовом ресору смањен буџет за наредну годину рекао да то није тачно и да је буџет повећан јер ће се нека давања, у износу од 2,7 милијарди динара, исплаћивати преко Националне службе запошљавања.

"Министарству је за 2018. годину одобрено укупно 136 милијарди динара, а додатно смо добили новац за још три пројекта међу којима је и смештај 904 лица са листе чекања у приватне старачке домове, за шта је издвојено 200 милиона динара", рекао је Ђорђевић.

Потпредседник Уједињених гранских синдиката "Независност" Драган Милановић рекао је да су комунална предузећа, установе културе, Радио-телевизија Србије и Радиотелевизија Војводине тражили да им се врати део плате који је одузет законом о смањењу плата из 2014. године.

"Нисмо од Владе Србије добили још никакво обећање и ако не постигнемо договор 5. децембра ће бити протест пред Владом Србије", рекао је Милановић.

Швајцарски Батагон купио сомборску фабрику акумулатора

Извор: Танјут

БЕОГРАД: Одбор поверилаца Фабрике акумулатора Сомбор (ФАС) у стечају, прихватио је на јучерашњем састанку понуду швајцарске компаније "Батагон Интернационал АГ" за куповину имовине предузећа, пише портал Соинфо.

Заинтересовани купац је половином новембра упутио понуду од 7,35 милиона евра, коју је Одбор поверилаца, тесном већином, три према два, прихватио, и самим тим дао сагласност

стечајном управнику да финализује поступак продаје некадашњег сомборског производног гиганта.

"Купца ћу о одлуци Одбора поверилаца званично обавестити већ у понедељак. Након тога, у складу са јавним позивом, компанија Батагон ће имати 15 дана да потпише уговор о куповини ФАС-а, а потом 15 дана да изврши плаћање", рекао је стечајни управника Фабрике акумулатора Сомбор Предраг Љубовић за Соинфо.

Он је изјавио да је намера "Батагона" да што пре покрену производњу, а подсетио је и да су швајцарци купили у Сомбору за 350.000 евра део предузећа "Тргосировина" које се бави отпадом.

Представник "Батагона" Далибор Матић, пише портал, је приликом упућивања прве, од укупно шест понуда за куповину ФАС-а, изјавио да ће бити потребна велика улагања у фабрику, нову опрему, обуку људи и нови менаџмент.

"Само да се фабрика врати у првобитно стање потребна је инвестиција од милион евра, плус треба повећати технолошке капацитете и производњу. Мислим да би за почетак требало да се крене са 450 до 500 радника, а касније и до 800, колико их је било и раније, колико нам је познато", изјавио је Матић.

Фабрика би првенствено производила за тржишта Русије, Немачке, Швајцарске, Италије и Француске, навео је раније Матић.

Намера Батагона, каже, је да се сукцесивно решава проблем заштите животне средине, на шта их обавезује, каже, и швајцарски закон по коме се ћерке фирме у другим државама морају посветити заштити животне средине у земљама у којима послују.

Батагон је на јавном надметању за куповину имовине ФАС прво понудио 3,5 милиона евра, да би потом понуде "поправиљали", а шесту, задњу понуду, подигли су на 7,35 милиона евра.

Иначе, процењена вредност некадашњег сомборског гиганта, произвођача акумулатора је 24,57 милиона евра.

Држава у 2018. више даје за плате и инвестиције

Пише: М. Обрадовић

Према предлогу републичког буџета за наредну годину који је послат скупштину, а који је јуче објављен на сајту Владе Србије, примарни дефицит износиће свега 1,8 милијарди динара, а када се на то додају трошкови отплате дугова, он ће износити 24,8 милијарди динара или 0,6 одсто БДП-а.

То ће бити далеко мањи дефицит од планираног у 2017. од 69,1 милијарде динара, али и вероватно лошији резултат од оног што ће се стварно десити, а то је суфицит, мада и даље непознато колики.

Трошкови републичког буџета за плате запослених у јавном сектору у 2018. години биће за 19 милијарди динара већи него што је то у буџету за ову годину, а капитални издаци биће већи за чак 30 милијарди динара у односу на планирано у овој години.

Раст у трошковима за плате последица је повећања плата у јавном сектору до 10 одсто у зависности од области, али не и од повећања броја запослених с обзиром да и даље остаје на снази забрана запошљавања.

За инвестиције је планирано да се у наредној години потроши чак 128 милијарди динара, што је за 34 милијарде више од планиране, али нереализоване 94 милијарде динара у овој години.

Ово су и највеће промене у буџету за наредну годину у односу на ову. Све остале ставке су мање више у складу са претпостављеним растом БДП-а од 3,5 одсто који се очекује у 2018. На расходној страни је приметно смањење трошкова за камате у односу на ову годину са 134 на 117,8 милијарди динара. Треба рећи и да ове године због пада камата и смањења јавног дуга неће бити потрошене све 134 милијарде за камате већ око 15 милијарди динара мање. За субвенције је издвојено 87,6 милијарди у односу на овогодишњих 84,4 милијарде динара, а скоро цело повећање се односи на раст субвенција у пољопривреди од око три милијарде динара. Железнице ће добити 800 милиона мање него прошле године, а укупно 14,7 милијарди, док ће субвенције у привреди бити на нивоу од 15 милијарди динара, што је повећање од 700 милиона у односу на ову годину. Од тога ће 13,9 милијарди динара бити потрошено на привлачење инвестиција и гро тога се односи на већ преузете обавезе према инвеститорима. Ни у овом буџету Министарство финансија није прихватило предлог Фискалног савета да се разложе издаци по инвеститору, али и даље је дата само укупна цифра и набројане компаније на које се она односи.

Такође, ЈП Путеви ће добити наредне године 5,8 милијарди динара из буџета, а ПЕУ Ресавица пет милијарди. Од тога 600 милиона је предвиђено за прву фазу затварања рудника, мада то је стајало и у овогодишњем буџету па од тога није ништа било.

Министарство финансија изгледа да планира значајно веће приливе у ПИО фонд од доприноса па су планирали смањење трансфера из буџета за пензије за скоро 16 милијарди динара. С друге стране, скоро да нису предвидели никакав раст прихода по основу пореза на доходак, пошто су повећани са 56 милијарди у овој на 56,7 милијарди динара у наредној години. Релативно највећи ударац ће у следећој години поднети Национална служба за запошљавање, чији ће се приходи из буџета смањити са 4,9 милијарди на свега 500 милиона динара. С друге стране планирана су већа издвајања за РФЗО за скоро седам милијарди динара. Када се говори о министарствима, убедљиво највеће смањење прихода из буџета имаће Министарство финансија, али само као последицу мањег задуживања државе у односу на ову годину. Тако је прошле године планирано задуживање од 859 милијарди динара за финансирање главнице дуга и покриће дефицита, а наредне године то ће бити 676,5 милијарди динара.

Од тога држава ће се највећим делом задужити емитовањем обвезница на домаћем тржишту и то у вредности 425 милијарди динара, док се планира емитовање еврообвезница од милијарду евра. То је и разлика у односу на претходне емисије еврообвезница које су биле у доларима. На овај начин ће се вероватно покрити петогодишње еврообвезнице из 2013. године у износу од милијарду долара које доспевају у децембру наредне године.

Овде је занимљиво да је Министарство финансија прерачунавало вредност ових обвезница у динаре по курсу од 121,7 динара за евро, што значи да очекују слабљење динара у наредној години. Држава планира још да се задужи кредитима код домаћих и страних кредитора у износу од 129 милијарди динара.

Од свих тих задужења 647 милијарди динара ће бити искориштено за враћање главнице, а остатак од 28,4 милијарде динара за покриће дефицита у наредној години.

На приходној страни буџета планиран је раст скоро свих прихода у односу на овогодишњи прорачун. Највећи раст планиран је за најиздашнији порез, ПДВ са 466 на 503 милијарде динара, а очекује се и већи приход од пореза на добит од 13,6 милијарди динара. Држава планира да убере више и по основу акција за 13 милијарди динара и то пре свега од акциза на нафтне деривате.

Пројектни зајмови скоро пет милијарди евра

Такође држава ће одобрити пројектне и програмске зајмове до износа од 576,4 милијарде динара, односно 2,79 милијарди долара, 2,13 милијарде евра и 1,43 милијарде јуана. Највише ће се позајмити од кинеске Експорт импорт банке - 2,42 милијарде долара и 1,44 милијарде

јуана. Ова средства биће намењена изградњи путева и пруга, постројењу за прераду отпадних вода и изградњу топловода од Обреновца до Београда, што су пројекти недавно договорени на самиту у Будимпешти.

Део од милијарду долара биће намењен модернизацији пруге Београд - Будимпешта на деоници од Новог Сада до Суботице, што је такође део споразума са Кином.

Нови погон од милион евра у крушевачком ФАМ-у

Пише: Данас Онлине

Министар привреде Горан Кнежевић пустио је у рад нови погон крушевачког ФАМ-а, инвестицију вредну више од милион евра, и том приликом поручио да ће Влада Србије и министарство које води, наставити да подржавају пројекте који доносе квалитетнији живот и бољу заштиту на раду грађанима.

Измештањем је решен вишедеценијски проблем опасне производње у центру града што је био један од главних мотива пресељења.

„Овај погон неће донети интезивно запошљавање, али ће донети много ефикаснију производњу и оно што је важно, боље услове за рад и заштиту животне средине“, рекао је Кнежевић.

Министар је навео да је задатак државе, као и свих запослених у Влади, да помогну да се створи бољи пословни амбијент, привуче што више инвестиција и повећа стандард грађана како би живели боље и квалитетније.

Министар је подсетио да је Србија на Дуинг бизнис листи Светске банке напредовала за чак 48 позиција у последње три године, и да је сада пласирана на 44. месту – што је најбољи пласман од када листа постоји.

Он је додао да је конкретан резултат тога видљив у пракси, и то тако што ће Србија ове године по приливу страних инвестиција премашити две милијарде евра, и што се, у том смислу наметнула као лидер међу земљама Западног Балкана.

„Све ће то допринети да наши грађани живе још боље и квалитетније, што је наш основни циљ“, рекао је Кнежевић.

Министар је истакао у последње три године смањена и стопа незапослености са 26 на 11,8 одсто, поручивши да се ту неће стати, и да је циљ да незапосленост буде испод десет одсто, на нивоу земаља ЕУ.

Ђорђевић: СЕС за измене Закона о раду, али без консензуса

Пише: ФоНет

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић изјавио је данас да се Социјално-економски савет сложио са изменама Закона о раду, али из формалних разлога није постигнут консензус о његовом усвајању.

"Из формалних разлога данас нисмо постигли консензус да се закон усвоји, иако смо раније причали о Закону о раду и ја сам упознао Социјално-економски савет које ће бити промене у овом закону и сви су се сложили са тим променама", рекао је Ђорђевић на конференцији за новинаре после седнице Социјално-економског савета.

Говорећи о јединој измени Закона о раду, Ђорђевић је навео да уколико инспектор рада затекне радника који није пријављен, послодавац ће морати да га пријави у року од три дана, а радник неће моћи да почне да ради док послодавац ту своју обавезу не испуни.

На питање новинара да ли је задовољан буџетом за 2018. годину који је предвиђен за Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Ђорђевић је одговорио да је

"задовољан буџетом који се односи на социјална давања, као и да су отворили три нова пројекта".

Ђорђевић је рекао да се један пројекат односи на смештај особа у приватне домове, други је СОС телефон, а трећи Сигурна кућа за жртве трговине људима.

Он је истакао да ће за ово Министарство из републичког буџета бити издвојено 136 милијарди динара.

Према његовим речима, следеће године за социјална давања неће се издвајати мање средстава, већ су "неки трансфери пребачени и исплаћиваће се директно из Националне службе за запошљавање".

Потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије Душко Вуковић рекао је да је на седници Социјално-економског савета дато позитивно мишљење на Нацрт закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и на Нацрт закона о изменама и допунама закона о мирном решавању радних спорова.

Вуковић је рекао да му је жао што данас, "више из процедуралних разлога", Социјално-економски савет није дао коначно мишљење на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о раду, али се нада да ће то урадити до краја године.

"Једна од најважнијих ствари о којима смо данас расправљали је да од следеће године смањимо сиву економију, рад на црно и уведемо правила игре која ће поштовати сви послодавци, како не би правили нелојалну конкуренцију друштвено одговорним послодавцима", рекао је Вуковић.

Додао је да су на седници од представника Министарства финансија добили кратку информацију о буџету за 2018. годину.

Председник Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић казао је да су се око свега што је било на данашњој седници Савета сложили, али да Унија није могла да подржи измене Закона о раду, за који су се залагали.

"У потпуности подржавамо тај предлог, мислим да је добар, али мора да се испоштује процедура", рекао је Атанацковић и додао да због кратког времена нису имали став представника радних група за економска питања и законодавство.

Он је указао на то да немају праве информације о томе какве ће бити промене пореских закона. Потпредседник Уједињених гранских синдиката "Независност" Драган Милановић подсетио је да су на прошлој седници Савета тражили састанак са премијерком Аном Брнабић у вези "враћања умањења плата запосленима у јавним комуналним предузећима, установама културе, РТС и РТВ".

"Добио сам потврду да ти проблеми почињу да се решавају за комуналце и културу, али нисам добио уверавања да је то почело да се решава за РТС и РТВ", рекао је Милановић и подсетио да су два репрезентативна синдиката најавила протест за 5. децембар испред Владе Србије, уколико овај проблем не буде решен.

Србији и региону треба 60 година да стигне стандард ЕУ

Пише: М. Обрадовић

*** Стандард грађана Србије на 27 одсто стандарда просечног Немца**

Ако би економије шест земаља Југоисточне Европе или региона Западног Балкана, како их још зову, наставиле да расту по стопама као у периоду 1995-2015. године, требало би им 60 година да достигну Европску унију.

Да би убрзале раст, како се наводи у извештају Светске банке "Западни Балкан - убрзање мотора раста и просперитета", који је јуче представљен, ове земље морају да се укључе у регионална и светска тржишта и повећају запосленост и уједначе приступ услугама.

У дијагностичким извештајима за сваку земљу Светска банка је идентификовала четири заједничка приоритета: повећање макроекономске стабилности, уклањање препрека за запошљавање, јачање пословног окружења и приватног сектора и унапређење управљања и институција, као и реформу јавног сектора.

У овом извештају Светска банка је упоредила шест земаља бивше Југославије које још нису у ЕУ плус Албанија, са земљама Европске уније, али пре свега са групом од седам земаља (Бугарска, Хрватска, Естонија, Летонија, Литванија, Словачка и Словенија). Већина њих је након пада Берлинског зида у просеку била у тежој ситуацији него ми. Иако са бољом стартном позицијом 1989. године, земље нашег региона су тек сада достигле ниво развоја ових седам земаља из 1996, наводи се у извештају. Ово само показује колико су деведесете године биле девастирајуће за бившу Југославију.

Овај регион је 1995. године имао стандард, мерено БДП-ом који узима у обзир паритет куповне снаге по глави становника, тек на 17 одсто стандарда просечног Немца. До 2015. године толико смо напредовали да се стандард просечног становника неке од држава у региону попео на целих 27 одсто немачког стандарда. У исто време просечни животни стандард седам источноевропских земаља са којим нас СБ пореди је скочио са 34 одсто 1995. на 62 одсто немачког БДП-а по становнику 2015. године.

У темпу привредног раста 2008. година представља граничник. Од 2000. до 2008. године регион Западног Балкана бележио је просечан годишњи раст од 5,6 одсто, што је било мање од просека ових седам земаља које су расле по стопи од 5,9 одсто, али више од просека ЕУ од 2,2 одсто годишње. У овом периоду са 19 одсто БДП-а по глави становника Немачке 2000. године скочили смо на 25 одсто 2008. године надокнађујући 0,8 одсто годишње. У истом периоду седам источноевропских земаља са којима нас упоређују надокнадило је 15 процентних поена разлике између немачког и њиховог стандарда (са 42 одсто на 57 одсто).

Од 2008. до 2015. године просечни годишњи привредни раст региона пао је на свега 2,4 одсто. То је пало испод светског просека, мада и даље изнад просека ЕУ од 1,6 одсто.

Да се привредни раст шест земаља овог региона наставио као у периоду до кризе, до 2015. године бисмо удвостручили животни стандард у односу на 1995. годину и достигли 30 одсто немачког стандарда. Уместо тога остали смо 26 одсто немачког стандарда у целом периоду од 2009. до 2015. године. Оних седам земаља је с друге стране, чак и након кризе наставило, мада успорено, да смањује јаз између свог и немачког стандарда.

У покушају да објасни зашто је ових шест земаља, међу којима је и Србија међу најсиромашнијим у Европи, аутори извештаја констатују да је продуктивност на половини источноевропских земаља чланица ЕУ и тек делић продуктивности западноевропских земаља. Овде се посебно истиче Србија (негативно) пошто је годишњи раст продуктивности свега 0,87 одсто, што је далеко испод просека седам источноевропских земаља од 2,75 одсто.

У просеку 25 одсто радника у региону су запослени у нископродуктивним секторима као што је пољопривреда или у сивој зони.

Рецимо просечно учешће извоза у БДП-у у региону је мало више од 40 одсто, док извоз Словеније, Словачке, Естоније и Литваније чини 80 одсто њиховог БДП-а, што се сматра и неопходним нивоом извоза да би мала земља постала развијена.

Други велики проблем целог региона је огромна незапосленост. У ових шест земаља свега 40 одсто радноспособних људи стварно и ради, док је у упоредивим економијама то више од 50 одсто.

Као узрок ниске запослености у Светској банци виде неефикасно тржиште рада. Ту се истичу високи порези и доприноси за најниже плате које обесхрабрују и послодавце и раднике да се запошљавају на бело. На пример, у Србији је трошак послодаваца за порезе и доприносе 37 одсто од укупних трошкова по запосленом. Такође, истиче се и да у Србији 50 одсто пензионера

има мање од 65 година колико је граница за одлазак у пензију, тако да људи од 40 година и више нису активни на тржишту рада.

Министар Кнежевић: Незапосленост да нам буде на нивоу земаља Европске уније

Аутор: С. Миленковић

Горан Кнежевић, министар привреде у Влади Србије, пустио је данас у Крушевцу у рад нови погон за производњу антикорозивних средстава за чишћење и одмашћивање.

- Пре годину одлучили смо да два погона за производњу запаљивих течности изместимо са старе локације у граду. Овај пројекат је вредан милион евра а подржало га је Министарство привреде. Измештањем локације решен је вишедеценијски проблем опасне производње, смањени ризици по град, обезбеђена заштита животне околине, подигнут ниво безбедности производње.- нагласила је Јелица Ђуровић Петронијевић, директорка Фабрике мазива. Отварањем новог погона 80% производње Фабрике мазива сконцентрисано је на новој локацији чиме је обезбеђена уштеда од 60.000 евра на годишњем нивоу. Инсталисани капацитети су 2.500 тона за 250 дана рада у једној смени, а предвиђена је и могућност проширења капацитета.

- У овај пројекат ФАМ је уложио 430.000 евра сопствених средстава, што није било нимало лако јер смо 2011. године изашли из приватизације готово уништени. Данас имамо реализацију од 10.000 тона на годишњем нивоу и лидери смо у производњи мазива у Србији и региону, а око 30% производње извозимо у ЕУ, земље региона, Русију и Африку. Годишњи приход у 2016. години износио је 1,75 милијарди, а само за порезе издвојили смо 495 милиона динара од чега 287 милиона на име ПДВ-а – додала је Ђуровић Петронијевић и изразила наду да ће држава изнаћи најбоље решење за ФАМ када буде поново приватизован.

Министар Кнежевић је нагласио да новоотворени погон неће донети интензивно запошљавање, али ће обезбедити ефикаснију производњу, бољу заштиту човекове околине и боље услове за рад.

- Овакви пројекти имаће огромну подршку државе Србије. Циљ је да привучемо што више инвестиција. На "Доинг Бусинес" листи о лакоћи пословања Србија је у последње три године напредовала за 48 места, што је одличан позив за све инвеститоре. Смањили смо незапосленост у последње три године са 26% на 11,8% и ту нећемо стати. Наш циљ је да незапосленост буде испод 10% , на нивоу земаља ЕУ. Директне стране инвестиције премашиће ове године две милијарде евра. За који дан у процедуру у Скупштини ће ући буџет за 2018. Имаћемо инвестиције од преко 180 милијарди динара, што су огромна средства која треба да нам омогуће привредни раст између 3,5 и 4 процента. – истакао је Горан Кнежевић.

Држава преузела дугове Србијагаса и Петрохемије

Аутори: С. Вукашиновић, Д. Луковић

Дуг "Србијагаса" и "Петрохемије" од 64,4 милиона евра, који је остао неизмирен према Нафтној индустрији Србије, платиће наредне године порески обвезници.

Тако бар стоји у пројекцији буџета за 2018, коју је усвојила Влада, а који би још требало да изгласају посланици Народне скупштине. Другим речима, грађани Србије још једном ће покривати трошкове ових компанија које оне из сопственог пословања нису успеле да покрију, и то 30,8 милиона евра "Србијагасу" и 33,6 милиона евра "Петрохемији". То већ постаје пракса јер се годинама уназад задуживање ових компанија претвара у јавни дуг и пребацује на леђа грађана.

Извор "Блица" из Немањине 11 тврди да се ове обавезе морају намирити из буџета.

- Дугови "Србијагаса" и "Петрохемије" су претворени у јавни дуг. То је морало да уђе у пројекцију буџета за наредну годину и да се дефинише као обавеза. Треба да се зна да, поред ових пара које ће држава дати НИС-у, постоје и друге обавезе које су преузете у односу на ове две компаније. Реч је о гаранцијама за кредите "Србијагаса", које су неминовност јер банке без државе не желе да му дају новац - објашњава наш саговорник.

Због тог неповерења банака држава је предвидела да "Србијагасу" за наредну годину да гаранције за кредите у вредности од 90 милиона евра. Реч је о новцу који банке треба да позајме за пројекат изградње гасовода од границе са Бугарском до границе са Мађарском, чија је вредност 70 милиона евра, и изградњу друге фазе гасовода на траси Александровац - Брус - Копаоник - Рашка - Нови Пазар - Тутин, за који је потребно 20 милиона.

"Блицов" извор из Владе тврди да је држава приморана да одобри гаранције за ове пројекте јер су они од стратешког значаја.

- Банке знају крвну слику "Србијагаса" и његову ликвидност и зато не желе да без гаранција дају новац у Бајатовићеве руке. То што ризик преузимају порески обвезници Србије за враћање задужења "Србијагаса" није проблем банака. Оне желе да се осигурају, а држава мора да изда гаранције јер у противном неће бити ових пројеката. Влада не може да пусти "Србијагас" низ воду јер је гас стратешки важан. Али ако би се ушло у дубљу анализу, видело би се да су лоше пословне одлуке менаџмента знатно допринеле да компанија буде на просјачком штапу - објашњава наш извор.

А да у томе има истине показују и подаци по којима је држава од 2012. до 2017. гарантовала за кредите "Србијагаса" у вредности од 460 милиона евра. Где су те паре отишле, није објашњено, а по мишљењу стручњака морала је власт да каже.

Само стручан кадар може да извуче та предузећа, не политичари

Професор економије Млађен Ковачевић каже да овакве одлуке државе дају "ветар у леђа неуспешном менаџменту".

- Све је то зато што су на чело тих предузећа постављени нестручни људи, којима је политичка позадина највећа препорука. Много тога зависи од руководиоца, и тек кад буде дошао стручни кадар на њихова места, можемо да очекујемо промене. Огроман број људи, међутим, не би прихватио тај посао јер зна каква је политичка ситуација. Верујем да би се многа предузећа извукла и почела да послују позитивно када би их преузели способни менаџери. Ко зна колико још година ћемо чекати да се то промени - каже Ковачевић.

Шошкић: Образовани радник бољи за инвеститоре од јефтиног

Извор: Н1

Професора на Економском факултету у Београду и бивши гувернер НБС Дејан Шошкић изјавио је у Дану уживо ТВ Н1 да у буџету за 2018. има охрабрујућих назнака, али да је пројектована стопа раста и даље ниска. Реформски процес није завршен и Србији је неопходан убрзани привредни развој заснован на знању, поручује Шошкић.

Влада Србије усвојила је Предлог закона о буџету за 2018. годину којим су планирани приходи у износу од 1.178 милијарди динара, а расходи 1.207 милијарди динара.

Шошкић је рекао да у нацрту буџета има охрабрујућих назнака и добрих трендова, попут повећања износа за капитална улагања, смањења укупних дотација из буџета за пензије и смањења издатака за камате.

Ипак упозорава да пројектована стопа раста од 3,5 одсто није довољна и да Србија мора да постане земља у коју се много више инвестира. Ниво инвестиција је, како каже, далеко мањи од неопходног и у овом тренутку има удео од тек 18 одсто у БДП-у. Да би се достигле стопе привредног раста од пет – шест одсто, које су неопходне како би земља ухватила прикључак са развијеним европским државама, потребан је ниво инвестиција од бар 25 одсто у БДП-у, истиче Шошкић.

Зато је неопходно, како каже, да се отворе нови канали финансирања реалног сектора. Финансијски систем Србије, према Шошкићевим речима, изузетно је неразвијен, банке мало кредитирају, а остали механизми финансирања су неразвијени.

Србија има неспорно добре резултате у фискалној консолидацији, али је подбацила у друга два сегмента договора са ММФ-ом – реформи јавног сектора и јачању финансијског система, указује Шошкић и истиче да ослањање искључиво на стране директне инвестиције не може бити ослонац убрзаног раста, већ да морају да постоје механизми да се домаћа штедња усмери ка инвестицијама.

Одређени раст кредитне активности у земљи јесте забележен, али је она окренута према потрошњи, а не према инвестицијама, упозорава бивши гувернер НБС.

Не вреди имати диплому ако немате знање

Зато истиче да се ни изблиза не може рећи да је реформски процес у Србији завршен и подсећа да је неопходно спровести реформе и у домену владавине права – заштите имовине и уговора – јер је то кључно за развој тржишне економије.

Но, привредни развој захтева и конкуретну радну снагу, подсећа Шошкић и истиче значај инвестиција у образовање, истраживање и развој. Најава министра Ненада Поповића да ће буџет за иновације бити утростручен је добра вест, али они који треба иновације да донесу морају да буду квалитетније образовани, сматра саговорник Н1.

Не ради се само о борби за веће издвајање из буџета, већ и о реформи система образовања која се не спроводи, каже Шошкић и додаје да се то односи како на јавни, тако и на приватни сектор образовања где постоји проблем са сумњивим дипломама.

“Не вреди имати диплому ако немате знање. Кумулирано знање у националној економији обезбеђује предност. То је прави пут до будућих купаца на светском тржишту”, наводи он.

Велика очекивања нису реална

Велика очекивања у погледу раста животног стандарда у кратком року, стога нису реална, поручује Шошкић и додаје да се често губи из вида да су стопе раста од два или три одсто недовољне, те да Србија у последњих пет, шест фодина де факто стагнира, будући да њена привреда расте по стопама које су ниже од светског просека.

Зато је и неопходна квалитетнија радна снага, како би Србија извозила производе и услуге у већој фази прераде, што подразумева и већу вредност производа, а самим тим и бољи жиотни стандард, објашњава професор и истиче да је реч о дугорочној стратегији која нема везе са тим ко је и када коју владу формирао, већ је то посао за сваку владу.

Инвеститорима се исплати образовани радник са виском платом

Коментаришући чињеницу да већина страних инвеститора који су добили државне субвенције, запошљава нискоквалификовану и јефтину радну снагу, Шошкић је рекао да свако радно место јесте боље него да га нема, али да инвеститоре не привлачи само ниска цена рада, већ и низак ниво јединичних трошкова рада.

“Ако је радна снага продуктивнија, онда плата није битна. Плате могу да буду високе ако је радна снага продуктивна. То је магнет за стране инвестиције”, каже Шошкић и наводи примере Италије и Немачке, где више инвестиција има на северу, односно западу тих држава, без обзира на то што је радна снага на југу Италије и истоку Немачке јефтинија.

“Инвестиције нису отишле где је радна снага јефтинија јер је она неквалитетнија радна. Добро образовани људе за високе плате, исплативи су за инвеститоре”, истиче он.

Развојна шанса Србије стога мора бити базирана на знању, јер када земља нема акумулирани капитал и друге предности, конкуренцији на светском тржишту мора парирати знањем, сматра гост Дана уживо.

Веча потрошња не значи аутоматски вечи привредни раст

Говорећи о расту пензија и плата у јавном сектору у 2018, Шошкић објашњава да повећање зарада у одређеној мери може погурати привредни раст, али истиче да може да се деси да грађани вишак новца потроје на увозне производе, а самим тим подстицај из потрошње не иде Србији, него онима од којих увозимо.

“Треба бити обазрив са том логиком. У малим, отвореним економијама попут наше, већа потрошња не значи аутоматски стимуланс за већу привредну активност”, каже он.

Шошкић указује и на још једну опасност у буџету, а то је давање гаранција за задуживање Ресавице и Србијагаса, јер оне могу да се врате у буџет и касније представљају озбиљан трошак за пореске обвезнике.

Закон ће приморавати послодавце да пријаве раднике

Извор: Бета

Послодавци ће најдуже у року од три дана морати да пријаве радника кога је инспектор затекао да ради на црно, предвиђено је планираним новинама у Закону о раду о којима је разговарано на седници Социјално-економског савета (СЕС).

Такву измену, како је речено на конференцији за новинаре после седнице Савета, подржали су репрезентативни синдикати, као и Унија послодаваца Србије.

"Залажемо се за борбу против сиве економије и подржавамо предложену измену Закона о раду јер је добра, али нисмо до данас стигли и формално да је усвојимо", рекао је председник Уније Небојша Атанацковић.

На питање новинара да ли ће домаће компаније наредне године повећати јавне инвестиције Атанацковић је рекао да Влада још није објавила какве ће бити измене пореских закона и да од тога зависи да ли ће остатати новца за нова улагања.

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић је одговарајући на питање зашто је његовом ресору смањен буџет за наредну годину рекао да то није тачно и да је буџет повећан јер ће се нека давања, у износу од 2,7 милијарди динара, исплаћивати преко Националне службе запошљавања.

"Министарству је за 2018. годину одобрено укупно 136 милијарди динара, а додатно смо добили новац за још три пројекта међу којима је и смештај 904 лица са листе чекања у приватне старачке домове, за шта је издвојено 200 милиона динара", рекао је Ђорђевић. Потпредседник Уједињених гранских синдиката "Независност" Драган Милановић рекао је да су комунална предузећа, установе културе, Радио-телевизија Србије и Радиотелевизија Војводине тражили да им се врати део плате који је одузет законом о смањењу плата из 2014. године.

"Нисмо од Владе Србије добили још никакво обећање и ако не постигнемо договор 5. децембра ће бити протест пред Владом Србије", рекао је Милановић.

Социјално економски савет није учествовао у припреми буџета

Аутор: [Војислав Стевановић](#)

Буџет је стигао пред посланике. Документ препун детаља написаних ситним словима која подсећају на некад у штампи познат "Нонпарел" фронт који се тешко чита без лупе. Но, чак ни такав није се, пре усвајања на Влади, нашао пред Социјално економским саветом. Чланови овог тела ове године нису, дакле, учествовали у припреми буџета.

"Прошто смо незадовољни као неко ко пуни тај буџет - ту мислим и на раднике и на грађане и на привреду, да добијамо информацију, а да не можемо да утичемо, да креирамо тај буџет.

Мислим да би требало да се мења политика у Србији, а не ММФ или неко други са стране, да са њима договарамо. Али добро, надамо се да ћемо од следеће године и ми учествовати у креирању", изјавио је Душко Вуковић из Савеза самосталних синдиката.

Влада је у свом предлогу предвидела нешто мање за социјална давања - 115 милијарди динара. Како каже ресорни министар, јер ће део овогодишњих трошкова догодине плаћати Национална служба за запошљавање.

"Тако да део тих средстава неће бити из буџета Министарства рада већ из Националне службе.

И то је једина разлика. Неки су и повећавани, на пример фонд који се тиче особа са инвалидитетом је повећан", објашњава министар Зоран Ђорђевић.

За субвенције нешто више – око 87,6 милијарди. При томе привреди 15 милијарди, 0,8 милијарди више него лани. Међу бројним фирмама које су наведене у буџету, налазе се и Фијат и Ер Србија.

Пољопривреди је намењено више од три милијарди веће субвенције – око 34,3 милијарде.

Значајно виши су и планирани расходи за државне инвестиције - 128 милијарди.

Да ли и приватници планирају да више улажу - кажу, то зависи од тога хоће ли влада испунити раније дата обећања.

"Да ће бити смањене финансијске обавезе привреде. Сигурно, то су спојени судови. Уколико привреди остаје више, ако су захватања државе мања - онда остаје више средстава која би се могла усмерити ка инвестицијама", оцењује Небојша Атанацковић из Уније послодаваца Србије.

[Професор на Економском факултету Дејан Шошкић каже](#) да је јако важно што се повећавају издаци за капитална улагања, јер високе стопе раста привреде нису могуће без значајног раста инвестиција.

Синдикати кажу и да у буџету препознају назнаке да ће и радници у култури, који нису обихваћени одлукама о повећању плата, добити повишице.

Отворен нови погон крушевачког ФАМ-а

Извор: Бета

Министар привреде Горан Кнежевић је у Крушевцу, на новој локацији Фабрике мазива (ФАМ), отворио погон за производњу антикорозивних средстава за чишћење и одмашћивање вредан милион евра.

"Нови погон неће донети интензивно запошљавање, али ће донети ефикаснију производњу, бољу заштиту радника и боље услове за рад и заштиту човекове околине", изјавио је Кнежевић, преноси РТС.

Отварањем новог погона 80 одсто производње Фабрике мазива сконцентрисано је на новој локацији, чиме је обезбеђена уштеда од 60.000 евра на годишњем нивоу. Инсталирани капацитети су 2.500 тона за 250 дана рада у једној смени, а предвиђена је и могућност проширења капацитета.

Кнежевић је најавио да ће буџет Министарства привреде за наредну годину бити развојни и износити око 20 милијарди динара.

"Од тога је скоро 90 процената средстава намењено за подстицаје у приватном предузетништву. Имаћемо линије које ће подржавати не само линије домаће и стране, већ ће подржавати и пре свега предузетништво, мала и средња предузећа, јер ту смо постигли сјајне резултате", рекао је Кнежевић.

Министар је казао и да очекује да ће и ове године број новозапослених у средњим и малим предузећима бити на нивоу претходне године, од око 30.000 радника.